

Procedury postępowania w sytuacjach trudnych

Warszawa 2024

Wprowadzenie

Każdy uczeń ma prawo do nauki w szkole bezpiecznej i wolnej od przemocy. W Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 343 im. Matki Teresy z Kalkuty w Warszawie funkcjonują procedury dotyczące sytuacji trudnych oraz kryzysowych. Zawierają zasady postępowania w zależności od rodzaju zdarzenia.

Celem stosowania procedur jest:

1. Wyznaczenie jasnych i czytelnych reguł postępowania w sytuacjach trudnych.
2. Zwiększenie skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacjach zagrożenia.
3. Wypracowanie jednolitych metod współpracy między rodzicami a szkołą.

Do sytuacji szczególnych wymagających niezwłocznego zawiadomienia Biura Edukacji m.st. Warszawy należą w szczególności:

- I. nagłe zdarzenia niebezpieczne dla zdrowia i życia (np. skażenia środowiska, powódź, rozlanie się niebezpiecznej substancji w otoczeniu szkoły, pożar),
- II. wydarzenia traumatyczne (np. samobójstwa, zabójstwa, nieszczęśliwe wypadki na imprezach szkolnych lub pozaszkolnych, w tym wypadki śmiertelne),
- III. akty terroryzmu (np. podłożenie bomby, napad z bronią, przetrzymywanie zakładników).

Podstawa prawna :

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe ze zm.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe ze zm.

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty ze zm.

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela ze zm.

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny 1517)

Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (tj. Dz. U. z 2021 r. poz.281)

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego ze zm.

Ustawa z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego ze zm.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. ze zm.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich ze zm.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii ze zm.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach ze zm.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” ze zm.

Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.

Zarządzenie nr 18 Komendanta Głównego Policji z dnia 23 maja 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich.

Ilekróć w procedurach jest mowa o :

1. **Szkole** – należy przez to rozumieć Szkołę Podstawową z Oddziałami Integracyjnymi nr 343 im. Matki Teresy z Kalkuty w Warszawie;
2. **Statucie** - należy przez to rozumieć Statut Szkoły;
3. **Dyrektorze/wicedyrektorze** - należy przez to rozumieć dyrektora/wicedyrektora Szkoły;
4. **Kierownika świetlicy** - należy przez to rozumieć kierownika świetlicy zatrudnionego w Szkole;
5. **Psychologu** – należy przez to rozumieć psychologa zatrudnionego w Szkole;
6. **Pedagogu** - należy przez to rozumieć pedagoga zatrudnionego w Szkole;
7. **Nauczycielu** - należy przez to rozumieć nauczyciela zatrudnionego w Szkole;
8. **Wychowawcy** – należy przez to rozumieć nauczyciela wychowawcę zatrudnionego w Szkole;
9. **Uczniu** - należy przez to rozumieć ucznia Szkoły;
10. **Rodzicu** – należy przez to rozumieć rodzica/prawnego opiekuna ucznia Szkoły;
11. **Zespole interwencyjnym** - należy przez to rozumieć powołany przez dyrektora Szkoły zespół, w którego skład wchodzi pedagog/psycholog szkolny, wychowawca, wicedyrektor i ewentualnie inne osoby wyznaczone przez dyrektora Szkoły;
12. **Agresji** - należy przez to rozumieć świadome, zamierzone działanie, mające na celu wyrządzenie komuś szeroko rozumianej szkody - fizycznej, psychicznej lub materialnej. Jej charakterystyczną cechą jest używanie przez kogoś siły fizycznej lub psychicznej wobec osoby o zbliżonych możliwościach, mającej zdolność skutecznej obrony.
13. **Wybuchu powikłanym** – należy przez to rozumieć sytuację, w której w ocenie nauczyciela, wybuch złości u ucznia skutkuje zachowaniem, które zagraża jego zdrowiu lub życiu, bądź stanowi zagrożenie dla otoczenia (uczniów, nauczycieli, pozostałych pracowników szkoły) a nauczyciel obawia się utraty kontroli nad sytuacją.
14. **Przemocy** - należy przez to rozumieć wykorzystanie swojej przewagi nad drugim człowiekiem (fizycznej, psychicznej, społecznej, duchowej); mamy z nią do czynienia wówczas, gdy osoba słabsza (ofiara) poddana jest przez dłuższy czas negatywnym działaniom osoby lub grupy osób silniejszych (sprawcy przemocy).
15. **Napastowaniu seksualnym** - należy rozumieć wszelkie niepożądane i nieakceptowane zachowania o charakterze seksualnym, które można określić

jako poniżające, zastraszające i krzywdzące, np. używanie wulgarnych określeń, gestów; podglądanie w szatni, toalecie; wulgarnie sms, maile; pokazywanie zdjęć, filmów o seksualnym charakterze; wygłaszanie poniżających komentarzy i plotek; dotykanie, ocieranie się.

16. **Przemocy w rodzinie** - należy przez to rozumieć zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody;
17. **Substancjach psychoaktywnych** - należy przez to rozumieć środki działające na ośrodkowy układ nerwowy powodujące zmiany nastroju, postrzegania, świadomości oraz zachowania, których przyjmowanie wiąże się z bardzo dużym prawdopodobieństwem uzależnienia się; mogą to być substancje legalne (takie jak nikotyna, kofeina czy alkohol) lub nielegalne, których posiadanie, produkcja oraz dystrybucja ścigane jest przez prawo;
18. **Ryzykownych zachowaniach dzieci i młodzieży w sieci** - należy przez to rozumieć: nadmierne korzystanie z Internetu/nowoczesnych technologii, zawieranie potencjalnie niebezpiecznych znajomości za pośrednictwem internetu, dostęp do nielegalnych i szkodliwych treści w Internecie;
19. **Cyberprzemocy** - należy przez to rozumieć przemoc z użyciem nowych technologii. Do takich działań zalicza się m.in. wyzywanie, straszenie, poniżanie kogoś w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie komuś zdjęć lub filmów bez jego zgody, publikowanie i rozsyłanie zdjęć, filmów lub tekstów, które kogoś obrażają lub ośmieszają, podszywanie się pod kogoś w sieci;
20. **Child groomingu** - należy przez to rozumieć próbę uwiedzenia dziecka poniżej 15 r.ż. przez Internet;
21. **Zagrożeniu ucznia demoralizacją** - należy przez to rozumieć, że zaistniały wyliczone przez ustawodawcę okoliczności świadczące o jego demoralizacji; to znaczy, że uczeń, który nie ukończył 18 lat używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne, trwałe i powtarzalne zachowania świadczące o jego demoralizacji – np. systematycznie uchyla się od wypełniania obowiązku szkolnego, narusza zasady współżycia społecznego, uprawia włóczęgostwo, przynależy do grupy przestępczej lub popełnia czyny zabronione;
22. **Uniemożliwianie prowadzenia lekcji** - należy przez to rozumieć wszelkie działania uczniów uniemożliwiające normalną realizację jednostki dydaktycznej lub wychowawczej (np. wulgarnie zachowanie w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, niewłaściwe komentarze, chodzenie po sali, zaczepianie kolegów, ostentacyjne lekceważenie poleceń nauczyciela, "dyskusje" z nauczycielem na temat polecenia, wyśmiewanie, obrażanie, zastraszanie nauczyciela lub innych uczniów);
23. **Niebezpiecznym przedmiocie/substancji** - należy przez to rozumieć np. ostre, scyzoryki, noże, szpikulce, przypominające broń palną, kij bejsbolowy, łańcuchy, lasery, pałki gumowe lub plastikowe, a także substancje chemiczne

mogące np. powodować podrażnienie skóry i dróg oddechowych (np. rozpylacze gazu, rozpuszczalniki, substancje silnie żrące)

24. **Kradzieży** - należy przez to rozumieć zabór cudzej rzeczy w celu przywłaszczenia (art. 278 kk) . Pod pojęciem zaboru rozumie się fizyczne wyjęcie rzeczy spod władztwa właściciela. Dotyczy to również przedmiotu pozostawionego przez niego w znanym mu miejscu w zamiarze późniejszego jej zabrania. Wymóg dokonania zaboru oznacza, że nie jest możliwa kradzież rzeczy znalezionej przez sprawcę lub jemu powierzonej. Nie wyklucza to odpowiedzialności za inne przestępstwo, a mianowicie za przywłaszczenie. Kradzież rzeczy ruchomej o wartości nieprzekraczającej 1/4 minimalnego wynagrodzenia w danym roku, stanowi wykroczenie (art. 119 k.w.). Wykroczeniem pozostaje również zabór w celu przywłaszczenia cudzej rzeczy ruchomej przedstawiającej wartość niemajątkową, np.: pamiątkowy dyplom dla właściciela lub zdjęcie osoby najbliższej (art. 126 § 1 k.w.). Wymienione zachowania są czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat. W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny.

Wykaz procedur

1. Procedura postępowania w przypadku ucznia z chorobą przewlekłą.
2. Procedura postępowania w przypadku, nieodebrania dziecka ze świetlicy szkolnej.
3. Procedura postępowania w przypadku samowolnego oddalenia się ucznia ze świetlicy / szkoły.
4. Procedura postępowania w przypadku, gdy zachowania ucznia uniemożliwiają prowadzenie lekcji.
5. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia naruszającego nietykalność fizyczną lub zagrażającego zdrowiu/życiu innej osoby.
6. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia kradzieży na terenie szkoły.
7. Procedura postępowania w przypadku posiadania przez ucznia niebezpiecznych przedmiotów/substancji.
8. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia użycia przez ucznia substancji psychoaktywnych (niektóre leki, nikotyna, alkohol, dopalacze, narkotyki) w szkole.
9. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia użycia przez ucznia substancji psychoaktywnych (niektóre leki, nikotyna, alkohol, dopalacze, narkotyki) podczas wycieczki szkolnej.
10. Procedura postępowania w przypadku zagrożenia uczniów demoralizacją i przestępczością.
11. Procedura postępowania w sytuacjach trudnych dotyczących ucznia, niezwiązanych bezpośrednio ze szkołą np. zaginięcie ucznia, ucieczka ucznia z domu.
12. Procedura postępowania w przypadku, gdy zachowania ucznia wskazują na przemoc psychiczną lub noszą znamiona napastowania seksualnego.
13. Procedura postępowania w przypadku ujawnienia cyberprzemocy.
14. Procedura postępowania w przypadku ujawnienia ryzykownych zachowań ucznia w sieci.
15. Procedura postępowania w przypadku powzięcia podejrzenia o stosowaniu przemocy wobec ucznia w jego rodzinie.
16. Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej lub samobójstwa ucznia.
17. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia u ucznia wybuchu powikłanego.
18. Procedura postępowania w związku ze szczególną sytuacją w Szkole spowodowaną epidemią oraz prowadzeniem kształcenia na odległość.
19. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych na terenie szkoły.
20. Procedura postępowania w przypadku, gdy organ ścigania podejmuje czynności wobec nieletniego ucznia, sprawcy czynu karalnego, przebywającego na terenie szkoły.

21. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń potrzebuje skorzystać z toalety podczas lekcji.
22. Procedura postępowania w przypadku nagłej potrzeby opuszczenia klasy w czasie lekcji przez nauczyciela.
23. Procedura postępowania w przypadku powzięcia podejrzenia o stosowaniu przez pracownika szkoły przemocy wobec ucznia.

1. Procedura postępowania w przypadku ucznia z chorobą przewlekłą

2. Rodzice ucznia zobowiązani są do poinformowania Szkoły o chorobie przewlekłej ich dziecka.

3. W przypadku pozyskania wiedzy o chorobie przewlekłej ucznia wychowawca klasy:

- 1) nawiązuje współpracę z rodzicami,
- 2) zobowiązuje rodziców do poinformowania szkolnej pielęgniarki o chorobie dziecka,
- 3) uzyskuje od nich informacje o chorobie ucznia oraz wynikających z niej ograniczeniach,
- 4) ustala z rodzicami sposób przepływu informacji nt. dziecka,
- 5) utrzymuje stały kontakt z rodzicami,
- 6) przekazuje najistotniejsze informacje innym nauczycielom pracującym z uczniem,
- 7) współpracuje ze szkolną pielęgniarką.

2. Dyrektor Szkoły umożliwia pracownikom Szkoły szkolenie w zakresie postępowania wobec chorego ucznia.

3. Wychowawca klasy/pielęgniarka szkolna za zgodą/na prośbę rodziców przeprowadza w klasie zajęcia nt. podstawowych zagadnień dotyczących choroby ucznia oraz sposobu reagowania w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby.

4. Wychowawca klasy wspólnie z nauczycielami uczącymi dziecko i szkolnymi specjalistami ustala zakres niezbędnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dostosowuje formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia.

5. Nauczyciele umożliwiają dziecku nadrobienie zaległości spowodowanych nieobecnością związaną z chorobą przewlekłą.

6. Nauczyciele umożliwiają dziecku wykonywanie rutynowych czynności wynikających ze specyfiki choroby przewlekłej.

7. W przypadku, gdy występuje konieczność stałego podawania leków w szkole:

1) Rodzice ucznia, przed przyjęciem do Szkoły, zobowiązani są do przedłożenia następujących informacji:

- a) rodzaj choroby dziecka,
- b) nazwa przyjmowanych leków, sposób ich dawkowania,
- c) pisemne zalecenie lekarza dotyczące zasad podawania leków,
- d) pisemne upoważnienie dla pielęgniarki szkolnej do podawania leków.

2) W sytuacji nieobecności pielęgniarki szkolnej, gdy stan zdrowia dziecka wymaga podania leku lub wykonania innych czynności, np. zmierzenie poziomu cukru, czynności te mogą wykonać inne osoby (samo dziecko, rodzic, nauczyciel) pod warunkiem, że zostały poinstruowane w tym zakresie i wyrażą na to zgodę.

3) Zgoda nauczyciela na podawanie leku oraz inne czynności medyczne w Szkole powinna mieć formę pisemną.

8. W przypadku, gdy uczeń zgłasza problemy zdrowotne należy skierować go do pielęgniarki szkolnej, która zawiadamia o sytuacji rodziców. W przypadku nieobecności pielęgniarki, rodziców o w/w sytuacji powiadamia sekretariat Szkoły.

9. W sytuacjach nagłych, gdy dziecko wymaga natychmiastowej pomocy medycznej nauczyciel, dyrektor Szkoły lub pielęgniarka szkolna mają obowiązek:

- 1) udzielić pomocy przedmedycznej na miarę swoich możliwości,
- 2) wezwać pogotowie ratunkowe,
- 3) niezwłocznie zawiadomić rodziców ucznia.

2. Procedura postępowania w przypadku, nieodebrania dziecka ze świetlicy szkolnej.

1. W przypadku nieodebrania dziecka do godziny zakończenia pracy świetlicy, nauczyciel wychowawca świetlicy:

- 1) nawiązuje kontakt telefoniczny z rodzicami dziecka i ustala dalszy sposób sprawowania opieki nad pozostającym w świetlicy dzieckiem;
- 2) powiadamia kierownika świetlicy o zaistniałej sytuacji i podejmuje dalsze działania w porozumieniu z nim;
- 3) w przypadku braku możliwości nawiązania kontaktu z rodzicami dziecka, telefonuje do osób upoważnionych w karcie zapisu do odbioru dziecka.

2. W przypadku braku możliwości nawiązania kontaktu z osobami upoważnionymi do odbioru dziecka, kierownik świetlicy w porozumieniu z dyrektorem Szkoły zawiadamia policję o zaistniałej sytuacji prosząc o ustalenie miejsca pobytu rodziców dziecka.

3. Kierownik świetlicy w porozumieniu z dyrektorem Szkoły, ma prawo zawiadomić policję, która przejmuje opiekę nad dzieckiem, w sytuacji, gdy:

- 1) rodzice dziecka nie nawiązują kontaktu ze świetlicą,
- 2) nie można ustalić ich miejsca pobytu,
- 3) próby nawiązania kontaktu ze strony Szkoły nie są skuteczne w ciągu 2 godzin od czasu planowanego zamknięcia świetlicy szkolnej.

4. Kierownik świetlicy przeprowadza rozmowę z rodzicami.

5. W przypadku powtarzającej się sytuacji nieodebrania na czas dziecka ze świetlicy, w ciągu trzech dni roboczych po zdarzeniu, dyrektor/wicedyrektor Szkoły wzywa rodziców na spotkanie z przedstawicielami szkoły, w celu omówienia zaistniałej sytuacji oraz ustalenia sposobów wykluczających jej powtórzenie.

6. W przypadku braku skuteczności podjętych działań, dyrektor Szkoły kieruje do sądu rodzinnego wniosek o wgląd w sytuację dziecka w rodzinie.

7. Ze wszystkich wymienionych zdarzeń sporządza się notatkę służbową. (Załącznik nr 3 lub Załącznik nr 4)

3. Procedura postępowania w przypadku samowolnego oddalenia się ucznia ze świetlicy / szkoły.

I. ŚWIETLICA

1. Po stwierdzeniu nieobecności ucznia na terenie świetlicy, nauczyciel wychowawca świetlicy:
 - 1) organizuje zastępczą opiekę grupie i bezzwłocznie inicjuje poszukiwanie dziecka, powiadamiając o sytuacji kierownika świetlicy.
2. Po odnalezieniu dziecka na terenie Szkoły:
 - 1) doprowadza je do świetlicy i wspólnie z kierownikiem świetlicy ustala dalszy sposób postępowania wobec dziecka;
 - 2) przy odbiorze dziecka ze świetlicy informuje o zaistniałej sytuacji rodziców, zobowiązuje rodziców do przeprowadzenia z dzieckiem rozmów na temat konieczności przestrzegania norm społecznych oraz zasad postępowania w świetlicy.
 - 3) wspólnie z rodzicami i kierownikiem świetlicy ustala środki zaradcze oraz sposób postępowania w przypadku powtórzenia się próby samowolnego oddalenia dziecka ze świetlicy;
 - 4) sporządza notatkę służbową.
3. Jeżeli stwierdzi nieobecność dziecka na terenie Szkoły:
 - 1) w porozumieniu z kierownikiem świetlicy i dyrektorem szkoły organizuje poszukiwania w najbliższej okolicy Szkoły oraz wzywa rodziców dziecka;
 - 2) jeżeli znajdzie dziecko w okolicy Szkoły, doprowadza je do świetlicy, gdzie dziecko przebywa do momentu przybycia rodziców;
 - 3) w porozumieniu z kierownikiem świetlicy i dyrektorem Szkoły przekazuje dziecko rodzicom, zobowiązując ich do działań wychowawczych eliminujących powtórzenie się takiej sytuacji;
 - 4) sporządza notatkę służbową;
 - 5) w przypadku powtórzenia się próby samowolnego oddalenia ucznia ze świetlicy poza teren szkoły kierownik świetlicy w porozumieniu z dyrektorem szkoły decyduje o zawieszeniu ucznia w zakresie uczestniczenia w zajęciach świetlicy na czas określony.
4. W przypadku nie odnalezienia dziecka w najbliższej okolicy Szkoły, nauczyciel wychowawca świetlicy:
 - 1) powiadamia kierownika świetlicy o zaistniałej sytuacji;

- 2) kierownik świetlicy wspólnie z dyrektorem szkoły powiadamiają rodziców oraz przekazują policji informację o zaginięciu dziecka, jeżeli uczeń nie zostanie odnaleziony w ciągu godziny od stwierdzenia nieobecności;
- 3) kierownik świetlicy i dyrektor szkoły pozostają w kontakcie z policją do czasu zakończenia działań.

II. SZKOŁA

1. W przypadku nieobecności ucznia na pierwszej w danym dniu godzinie lekcyjnej, jeśli uczeń wcześniej przebywał w świetlicy, nauczyciel:
 - 1) zaznacza nieobecność ucznia w dzienniku,
 - 2) uzyskuje od pozostałych uczniów informacje na temat przyczyn nieobecności ucznia;
 - 3) informację o nieobecności ucznia przekazuje do sekretariatu szkoły telefonicznie lub za pośrednictwem pracownika szkoły;
2. W przypadku stwierdzenia nieobecności ucznia na kolejnej w dniu lekcji, jeśli uczestniczył on we wcześniejszych lekcjach, nauczyciel:
 - 1) zaznacza nieobecność na prowadzonej lekcji w dzienniku;
 - 2) uzyskuje od pozostałych uczniów informacje na temat przyczyn nieobecności ucznia;
 - 3) informację o nieobecności ucznia przekazuje w dostępny sposób np. telefonicznie do sekretariatu szkoły;
3. Dyrektor szkoły zarządza poszukiwanie ucznia na terenie szkoły i w bezpośrednim otoczeniu; powiadamia rodziców i policję, jeżeli uczeń nie zostanie odnalezony w ciągu godziny od stwierdzenia nieobecności.
4. Nauczyciel sporządza notatkę służbową.

4. Procedura postępowania w przypadku, gdy zachowania ucznia uniemożliwiają prowadzenie lekcji.

1. Każdy nauczyciel w przypadku, gdy uczeń uniemożliwia prowadzenie lekcji stanowczo reaguje na nieodpowiednie zachowanie a w przypadku konfliktu między uczniami - rozdziela strony.
2. Przypomina uczniowi/uczniom o konsekwencjach wynikających z niewłaściwego zachowania. Jeśli uzna to za wskazane wręcza uczniowi kartę analizy zachowania. (Załącznik nr 5)
 - 1) Uczeń ma obowiązek uzupełnienia karty podczas lekcji, którą zakłócił.
 - 2) Po zakończonej lekcji uczeń pozostaje, by omówić uzupełnioną kartę z nauczycielem.
 - 3) Zabiera kartę do domu i omawia swoje zachowanie z rodzicami.
 - 4) Podpisana przez ucznia i rodziców karta powinna zostać oddana nauczycielowi lub wychowawcy klasy następnego dnia.
 - 5) Niewywiązanie się z tego obowiązku ma wpływ na ocenę zachowania ucznia.
3. W przypadku, gdy uczeń odmawia wykonania poleceń, nadal uniemożliwia prowadzenie lekcji, nauczyciel w dostępny sobie sposób informuje pedagoga/psychologa szkolnego, wychowawcę, innego nauczyciela lub pracownika szkoły o zaistniałej sytuacji i prosi go o przybycie do sali, w której ma miejsce incydent.
4. Korzystając z pomocy przybyłej osoby nauczyciel prowadzący lekcję, przekazuje ucznia pod opiekę pedagoga/psychologa szkolnego lub wychowawcy, a w razie ich nieobecności do dyrektora/wicedyrektora Szkoły, gdzie uczeń wypełnia kartę analizy zachowania (Załącznik nr 5)
5. Po zakończonych zajęciach nauczyciel wpisuje upomnienie do dziennika elektronicznego oraz przesyła rodzicom informację o wręczeniu uczniowi karty analizy zachowania.
6. W przypadku, gdy pomimo trzykrotnego w okresie wypełnienia karty analizy zachowania, uczeń nadal uniemożliwia prowadzenie lekcji, otrzymuje od wychowawcy arkusz „Mój plan naprawczy”. (Załącznik nr 6)
7. Wychowawca poprzez dziennik elektroniczny przesyła rodzicom informację o wręczeniu uczniowi arkusza „Mój plan naprawczy” z prośbą o wspólne wypełnienie go z dzieckiem w domu.
8. Wychowawca wyznacza termin spotkania z uczniem i jego rodzicami w celu omówienia opracowanego w domu planu naprawczego oraz uzgodnienia dalszego postępowania wobec ucznia. Wychowawca może zaprosić na spotkanie pedagoga/psychologa szkolnego.
9. Wychowawca monitoruje realizację planu naprawczego.
10. W przypadku braku skuteczności planu naprawczego stosuje się konsekwencje wynikające ze statutu Szkoły.

5. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia na terenie szkoły zachowań agresywnych.

1. Każdy pracownik Szkoły w przypadku, gdy zauważy zachowanie agresywne ucznia lub zostanie o nim poinformowany :

- 1) podejmuje działanie mające na celu zatrzymanie agresji, w razie potrzeby prosi o pomoc najbliższej znajdującej się osobę dorosłą;
- 2) otacza opieką i organizuje pomoc osobie poszkodowanej;
- 3) podejmuje wstępne działania w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, jego uczestników i świadków;
- 4) o zaistniałym zdarzeniu informuje wychowawcę klasy.

2. Wychowawca klasy bez zbędnej zwłoki:

- 1) przeprowadza rozmowę z uczestnikami i świadkami zdarzenia w celu jego dokładnego rozpoznania i oceny skali problemu (może być w obecności psychologa/pedagoga szkolnego);
- 2) powiadamia psychologa /pedagoga szkolnego oraz dyrektora /wicedyrektora Szkoły;
- 3) przeprowadza ze sprawcą rozmowę o charakterze wychowawczo-dyscyplinującym i zobowiązuje go do zaniechania zachowań agresywnych;
- 4) w sytuacji, gdy stan ucznia uniemożliwia skuteczną interwencję, wychowawca w porozumieniu z dyrektorem/wicedyrektorem Szkoły, wzywa Policję, a w uzasadnionych przypadkach Pogotowie Ratunkowe;
- 5) ustala sposób zadośćuczynienia lub naprawienia szkód jeśli takie wystąpiły w wyniku zachowania agresywnego oraz nakłada konsekwencje przewidziane w statucie Szkoły;
- 6) w porozumieniu z nauczycielem interweniującym, sporządza notatkę z zajścia (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany, ustalone konsekwencje); (Załącznik nr 3)
- 7) informuje rodziców ucznia/uczniów (uczestników zdarzenia) o zaistniałej sytuacji, podjętych działaniach, nałożonej konsekwencji i planowanych przez wychowawcę środkach zaradczych, zwracając jednocześnie uwagę na konieczność przeprowadzenia w domu rozmów z dziećmi na temat przestrzegania praw człowieka, przestrzegania norm społecznych, budowania pozytywnych relacji międzyludzkich oraz zobowiązuje rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem/dziećmi;
- 8) z rodzicami ucznia - sprawcy podpisuje kontrakt zawierający zasady współpracy w celu poprawy zachowania ich dziecka, wyeliminowania niepożądanych zachowań;
- 9) ustala z rodzicami poszkodowanego ucznia zasady współpracy w celu monitorowania sytuacji szkolnej i stanu psychicznego ich dziecka;
- 10) wprowadza do planu wychowawczego klasy i, w porozumieniu z psychologiem lub pedagogiem, realizuje z uczniami zajęcia dotyczące przestrzegania norm społecznych, właściwych zachowań i reagowania na zachowania agresywne wśród rówieśników.
- 11) monitoruje efekty podjętych działań.

3. W przypadku braku efektów dotychczasowych oddziaływań domu i Szkoły lub

powtarzających się aktów agresji przyjmujących znamiona przemocy fizycznej/słownej dyrektor Szkoły powołuje zespół interwencyjny.

Powołany przez dyrektora Szkoły zespół interwencyjny:

- 1) ustala strategię współpracy rodziców sprawcy ze szkołą (wspólne opracowanie kontraktu dla dziecka – oczekiwania, katalog kar i nagród, terminy wykonywania zadań);
- 2) sporządza i omawia dokładnie kontrakt z uczniem;
- 3) współpracuje z psychologiem z poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innymi specjalistami spoza Szkoły w celu skierowania ucznia na zajęcia specjalistyczne, wyboru odpowiedniego programu terapeutycznego lub otrzymania wskazówek do pracy wychowawczej z uczniem w domu i Szkole,
- 4) ustala w porozumieniu z dyrektorem Szkoły sankcje w stosunku do sprawcy w oparciu o zapisy w statucie Szkoły;
- 5) powiadamia w formie pisemnej rodziców ucznia o podjętych krokach;
- 6) ustala sposoby monitorowania efektów podjętych działań.

Ze wszystkich odbytych spotkań sporządza się notatki służbowe. (Załącznik nr 3 lub Załącznik 4)

4. W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych osób, rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a Szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowy z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, udział w specjalistycznych zajęciach terapeutycznych, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor Szkoły w porozumieniu z zespołem interwencyjnym kieruje wnioskiem do sądu rodzinnego lub policji o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

6. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia kradzieży na terenie szkoły.

1. Wychowawcy informują na zebraniach z rodzicami, że Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zagubienie/zniszczenie/utratę pieniędzy lub przedmiotów wartościowych (np.: telefon, urządzenia elektroniczne, zegarek). Przedmioty wartościowe uczeń przynosi do Szkoły na własną odpowiedzialność.
2. W przypadku podejrzenia kradzieży uczeń ma obowiązek natychmiast zawiadomić o tym wychowawcę lub innego nauczyciela.
3. Wychowawca lub nauczyciel niezwłocznie stara się ustalić wszystkie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
4. Nauczyciel powiadamia o podejrzeniu kradzieży pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora/wicedyrektora Szkoły.
5. W przypadku trudności z ujawnieniem sprawcy oraz dużej wartości skradzionych przedmiotów dyrektor Szkoły powiadamia policję.
6. W przypadku ustalenia sprawcy kradzieży należy spowodować odzyskanie mienia i zadośćuczynienie pokrzywdzonemu (zwrot przedmiotu, przeprosiny). Wychowawca powiadamia rodziców uczniów o zaistniałej sytuacji.
7. Jeżeli istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że miała miejsce kradzież, a osoba podejrzana odmawia okazania zawartości kieszeni oraz plecaka, należy wezwać policję i powiadomić rodziców podejrzanego ucznia.
8. Przeszukanie ucznia przez policję w obecności pedagoga/psychologa szkolnego.
9. Przeprowadzenie rozmowy z uczniem w obecności rodziców w celu doprowadzenia do zadośćuczynienia przez sprawcę, w porozumieniu z jego rodzicami, poszkodowanemu w kradzieży.
10. Wychowawca sporządza notatkę służbową z podjętych działań, którą podpisują rodzice. (Załącznik nr 3).
11. Uczeń – sprawca kradzieży ponosi konsekwencje swojego czynu zgodnie z zapisami Statutu Szkoły.
12. W przypadku, gdy dany uczeń po raz kolejny jest sprawcą kradzieży stosuje się Procedurę postępowania w przypadku zagrożenia uczniów demoralizacją i przestępczością.

7. Procedura postępowania w przypadku posiadania przez ucznia niebezpiecznych przedmiotów/substancji.

1. Każdy pracownik Szkoły, który zauważył u ucznia niebezpieczny przedmiot/substancję, zobowiązany jest do:
 - 1) zażądania od ucznia, by oddał niebezpieczny przedmiot/substancję oraz poinformowania go, że przedmiot/substancja trafi do depozytu, z którego odbiorą go rodzice;
 - 2) zabezpieczenia przedmiotu/substancji,
 - 3) powiadomienia wychowawcy,
 - 4) sporządzenia notatki służbowej. (Załącznik nr 3)
2. Wychowawca niezwłocznie wzywa rodziców do Szkoły.
 - 1) Powiadamia rodziców o zaistniałej sytuacji.
 - 2) W obecności pedagoga/psychologa szkolnego, wychowawca i rodzice ustalają dalsze działania.
 - 3) Wychowawca sporządza notatkę służbową. (Załącznik nr 4)
3. W przypadku, gdy rodzice nie stawiają się w Szkole lub próby nawiązania kontaktu z nimi są nieskuteczne, wychowawca powiadamia o tym dyrektora/wicedyrektora Szkoły. Dyrektor/wicedyrektor decyduje, czy należy o zaistniałej sytuacji powiadomić patrol szkolny/policję.
4. W przypadku, gdy działania mające na celu odebranie uczniowi niebezpiecznego przedmiotu/substancji są nieskuteczne, dyrektor/wicedyrektor Szkoły powiadamia patrol szkolny/policję.
5. W przypadku braku dostatecznej wiedzy na temat właściwości chemicznych substancji należy ograniczyć kontakt z nią wszystkich obecnych do minimum. Dyrektor/wicedyrektor Szkoły powiadamia policję.
6. W przypadku, gdy istnieje podejrzenie, że substancja lub przedmiot może spowodować powszechne zagrożenie, dyrektor/wicedyrektor Szkoły:
 - 1) nakazuje odizolowanie miejsca i zabezpieczenie pomieszczenia;
 - 2) nakazuje zamknięcie okien, wyłączenie systemów wentylacji i klimatyzacji, by nie powodować ruchu powietrza w pomieszczeniu;
 - 3) nakazuje przykrycie podejrzanego przedmiotu lub substancji, gdy substancja ma postać płynną lub stałą (proszek, pył, galareta, piana lub inne);
 - 4) alarmuje wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające wewnątrz ewakuuje z budynku szkoły;
- 5) dzwoni lub wyznacza osobę, która zadzwoni pod jeden z poniższych numerów alarmowych:
 - **112** – telefon alarmowy,
 - **997** – Policja,
 - **196 56 lub 22 443 01 12** - Służba Dyżurna Miasta;

7. ustala, które osoby miały kontakt z podejrzanym przedmiotem/substancją, dopilnowuje, by te osoby dokładnie umyły ręce, gromadzi te osoby w jednym miejscu tak, by z nikim się nie kontaktowały i pozostały tam do przybycia służb;
8. Po przybyciu właściwych służb, wszystkie osoby zobowiązane są do bezwzględnego stosowania się do ich zaleceń.

instytucja edukacji
miasta stołecznego
Warszawy

8. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia użycia przez ucznia substancji psychoaktywnych (niektóre leki, nikotyna, alkohol, dopalacze, narkotyki) w szkole

1. Każdy pracownik w przypadku, podejrzenia/uzyskania informacji, że uczeń, znajduje się pod wpływem środków psychoaktywnych informuje o tym wychowawcę/pedagoga szkolnego/dyrektora szkoły.
2. Wychowawca/pedagog szkolny lub inna osoba wskazana przez dyrektora szkoły:
 - 1) uważnie obserwuje zachowanie ucznia i jeśli uzna to za zasadne, odizolowuje go od reszty klasy stwarzając warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie; ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia się ucznia samego;
 - 2) w przypadku, gdy uczeń swoim zachowaniem i stanem zdrowia stwarza zagrożenie dla swego życia lub zdrowia innych osób, nauczyciel wzywa pielęgniarkę szkolną w celu stwierdzenia stanu trzeźwości i udzielenia pomocy medycznej; w uzasadnionych przypadkach wzywa się pogotowie ratunkowe.
3. Wychowawca klasy telefonicznie wzywa do szkoły rodziców ucznia, przekazuje im uzyskaną informację.
4. W sytuacji, gdy rodzice odmawiają przyścia do szkoły, bądź kontakt z nimi jest niemożliwy, albo zachowanie ucznia przed przybyciem rodziców daje powody do interwencji służb, dyrektor Szkoły zawiadamia patrol szkolny/policję.
5. Wychowawca klasy z pedagogiem/psychologiem szkolnym bez zbędnej zwłoki przeprowadzają rozmowę z rodzicami oraz uczniem w ich obecności oraz przypominają im o obowiązującej w szkole procedurze postępowania w przypadku rozpoznania u ucznia użycia substancji psychoaktywnych.
6. Zobowiązują ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
 - 1) W toku interwencji szkoła może zaproponować rodzicom pomoc psychologa/pedagoga szkolnego w znalezieniu dla dziecka specjalistycznej placówki oferującej odpowiednią opiekę terapeutyczną.
 - 2) W dalszym toku działań wychowawca wprowadza do planu wychowawczego klasy i w porozumieniu z pedagogiem/psychologiem, zrealizuje z uczniami zajęcia o charakterze profilaktycznym dotyczące skutków używania substancji psychoaktywnych.
7. Wychowawca klasy w porozumieniu z pedagogiem/psychologiem monitoruje i ewaluje efekty podjętych działań.
8. Ze wszystkich spotkań sporządza się notatki służbowe. (Załącznik nr 3 lub Załącznik nr 4)
9. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor Szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
10. W sytuacji, gdy Szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.) a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor Szkoły powiadamia Sąd rodzinny lub wydział ds. nieletnich policji.
11. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

9. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia użycia przez ucznia substancji psychoaktywnych (niektóre leki, nikotyna, alkohol, dopalacze, narkotyki) podczas wycieczki szkolnej

1. Każdy nauczyciel, przebywający jako opiekun na wycieczce szkolnej, w przypadku podejrzenia/uzyskania informacji, że uczeń znajduje się pod wpływem środków psychoaktywnych:
 - 1) przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy,
 - 2) uważnie obserwuje zachowanie ucznia i jeśli uzna to za zasadne, odizolowuje go od reszty klasy stwarzając warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie; ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia się ucznia samego,
 - 3) przeprowadza rozmowę z innymi uczestnikami wycieczki w celu zidentyfikowania substancji zażytej przez ucznia,
 - 4) w przypadku, gdy uczeń swoim zachowaniem i stanem zdrowia stwarza zagrożenie dla swego życia lub zdrowia innych osób, nauczyciel wzywa Pogotowie Ratunkowe w celu stwierdzenia stanu trzeźwości i udzielenia pomocy medycznej,
 - 5) w przypadku konieczności przeszukania pokoju i rzeczy należących do ucznia wzywa się policję,
 - 6) z podjętych działań sporządza się notatkę służbową. (Załącznik nr 3)
2. Wychowawca telefonicznie informuje o zaistniałej sytuacji dyrektora/wicedyrektora Szkoły, z którym uzgadnia dalszy tok postępowania wobec ucznia.
3. Wychowawca klasy telefonicznie informuje rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji, o stanie zdrowia dziecka oraz przekazuje im informację o dalszym toku postępowania.
4. W uzasadnionych przypadkach wychowawca zobowiązuje rodziców do niezwłocznego odebrania dziecka z wycieczki szkolnej.
5. W sytuacji, gdy rodzice odmawiają przyjazdu po dziecko, wychowawca w porozumieniu z dyrektorem/wicedyrektorem Szkoły wyznacza nauczyciela, który odwiezie ucznia do domu.
6. Po powrocie z wycieczki wychowawca klasy z pedagogiem/psychologiem szkolnym bez zbędnej zwłoki przeprowadzają rozmowę z rodzicami oraz uczniem w ich obecności, podczas której zobowiązują ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, a rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
7. Ze spotkania należy sporządzić notatkę służbową. (Załącznik nr 4)
8. Wychowawca klasy monitoruje efekty podjętych działań.
9. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do Szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor Szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
10. Podobnie w sytuacji, gdy Szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor Szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję.
11. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

10. Procedura postępowania w przypadku zagrożenia uczniów demoralizacją i przestępczością

W przypadku uzyskania informacji, świadczącej o zagrożeniu ucznia demoralizacją lub przestępczością, każdy nauczyciel powinien niezwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie tego zjawiska i:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy w formie notatki służbowej. (Załącznik nr 3)
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora Szkoły.
3. Wychowawca wzywa do Szkoły rodziców ucznia i przekazuje im uzyskaną informację.
4. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. Do uczestnictwa w rozmowie wychowawca może zaprosić pedagoga/psychologa szkolnego.
5. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
6. Ze spotkania należy sporządzić notatkę służbową. (Załącznik nr 4)
7. W toku interwencji profilaktycznej Szkoła może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
8. Wychowawca klasy monitoruje efekty podjętych działań.
9. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do Szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
10. Podobnie w sytuacji, gdy Szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor Szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję.
11. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

11. Procedura postępowania w sytuacjach trudnych dotyczących ucznia, niezwiązanych bezpośrednio ze szkołą np. zaginięcie ucznia, ucieczka ucznia z domu.

1. W przypadku uzyskania informacji o sytuacji trudnej dotyczącej ucznia, niezwiązanej bezpośrednio ze szkołą, wszyscy pracownicy Szkoły zobowiązani są do współpracy z właściwymi służbami zaangażowanymi w sprawę ucznia.
2. Dyrektor Szkoły zwołuje zebranie Zespołu ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych.
3. Zespół ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych koordynuje na terenie Szkoły działania mające na celu zgromadzenie informacji pomocnych wyjaśnieniu/rozwiązaniu problemu.
4. Zgromadzone informacje Dyrektor Szkoły przekazuje właściwym służbom.
5. Dyrektor Szkoły decyduje o terminie i zakresie ogłoszenia społeczności szkolnej informacji o zdarzeniu.
6. Zespół ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych wyznacza nauczyciela/psychologa/pedagoga, którzy udzielają wsparcia pozostałym uczniom klasy w formie i zakresie właściwym danej sytuacji.
7. Zespół ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych udziela pierwszego wsparcia rodzinie ucznia oraz wskazuje placówkę, gdzie może ona uzyskać specjalistyczną pomoc.
8. Zespół ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych ściśle współpracuje z właściwymi instytucjami.
9. Na każdym etapie realizacji procedury Dyrektor Szkoły może zwrócić się o pomoc do Zespołu Interwencji Kryzysowej działającego przy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 18 w Warszawie.
10. Dyrektor Szkoły wyznacza osobę do kontaktów z mediami.

12. Procedura postępowania w przypadku, gdy zachowania ucznia wskazują na przemoc psychiczną lub noszą znamiona napastowania seksualnego.

Każdy uczeń ma prawo do nauki w szkole wolnej od przemocy. W naszej szkole przemoc w każdej postaci jest zakazana. Uczeń, który dopuści się przemocy narazi się na konsekwencje przewidziane w Statucie Szkoły.

1. Każdy nauczyciel w przypadku podejrzenia o stosowaniu przemocy psychicznej lub stwierdzenia zachowań noszących znamiona napastowania seksualnego:

- 1) otacza opieką i organizuje pomoc uczniowi - ofierze przemocy;
- 2) podejmuje wstępne działania w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, jego uczestników i świadków;
- 3) o zaistniałym zdarzeniu informuje wychowawcę klasy;

2. Wychowawca klasy bez zbędnej zwłoki:

- 1) przeprowadza rozmowę z uczestnikami i świadkami zdarzenia w celu jego dokładnego rozpoznania i oceny skali problemu (może być w obecności psychologa/pedagoga szkolnego); rozmowy z ofiarą i sprawcą należy przeprowadzić osobno;
- 2) powiadamia psychologa /pedagoga szkolnego oraz dyrektora /wicedyrektora szkoły;
- 3) podczas rozmowy wyjaśniającej o charakterze wychowawczym uświadamia uczniowi - sprawcy nieodpowiednie zachowanie, zobowiązując ucznia do zaniechania negatywnego postępowania;
- 4) ustala sposób zadośćuczynienia lub naprawienia szkód i nakłada konsekwencję przewidzianą w Statucie szkoły;
- 5) informuje rodziców ucznia/uczniów (uczestników zdarzenia) o zaistniałej sytuacji, ustalonych konsekwencjach i planowanych przez wychowawcę środkach zaradczych, zwracając jednocześnie uwagę na konieczność przeprowadzenia w domu rozmów z dziećmi na temat przestrzegania praw człowieka, przestrzegania norm społecznych, budowania pozytywnych relacji międzyludzkich oraz zobowiązuje rodziców do szczególnego nadzoru nad dziećmi;
- 6) sporządza notatkę z zajścia (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany, ustalone konsekwencje);
- 7) ustala z rodzicami ucznia - sprawcy zasady współpracy w celu poprawy zachowania ich dziecka, wyeliminowania niepożądanych zachowań;
- 8) ustala z rodzicami ofiary zasady współpracy w celu monitorowania sytuacji

szkolnej i stanu psychicznego ich dziecka;

- 9) wprowadza do planu wychowawczego klasy i w porozumieniu z psychologiem/ pedagogiem realizuje z uczniami zajęcia dotyczące przestrzegania norm społecznych, właściwych zachowań i reagowania na akty przemocy wśród rówieśników i w różnych innych, trudnych sytuacjach w szkole i poza nią;
- 10) monitoruje efekty podjętych działań.

3. W przypadku braku efektów dotychczasowych oddziaływań domu i Szkoły lub powtarzających się aktów przemocy dyrektor Szkoły powołuje zespół interwencyjny;

4. Powołany przez dyrektora Szkoły zespół interwencyjny:

- 1) ustala z rodzicami ofiary zasady współpracy ze Szkołą i monitorowania sytuacji szkolnej oraz stanu psychicznego ich dziecka, proponuje różne formy pomocy specjalistycznej na terenie szkoły lub poza nią;
- 2) ustala strategię współpracy rodziców sprawcy ze Szkołą (wspólne opracowanie kontraktu dla dziecka – oczekiwania, katalog kar i nagród, terminy wykonywania zadań);
- 3) sporządza i omawia dokładnie kontrakt z uczniem;
- 4) współpracuje z psychologiem z poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innymi specjalistami spoza Szkoły w celu skierowania ucznia na zajęcia specjalistyczne, wyboru odpowiedniego programu terapeutycznego lub otrzymania wskazówek do pracy wychowawczej z uczniem w domu i szkole;
- 5) ustala w porozumieniu z dyrektorem Szkoły sankcje w stosunku do sprawcy w oparciu o zapisy w statucie Szkoły;
- 6) powiadamia w formie pisemnej rodziców ucznia o podjętych krokach;
- 7) ustala sposoby monitorowania efektów podjętych działań.

5. Ze wszystkich odbytych spotkań sporządza się notatki służbowe. (Załącznik nr 3 lub Załącznik nr 4)

6. W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowy z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, udział w specjalistycznych zajęciach terapeutycznych, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor Szkoły w porozumieniu z zespołem interwencyjnym kieruje wnioskiem do sądu rodzinnego lub wydziału ds. nieletnich policji o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

7. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

13. Procedura postępowania w przypadku ujawnienia cyberprzemocy.

1. Każdy pracownik Szkoły w sytuacji ujawnienia zdarzenia cyberprzemocy zobowiązany jest poinformować o sprawie pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora/wicedyrektora Szkoły.
2. Uczniowie Szkoły lub jego rodzice mogą zgłaszać zdarzenie cyberprzemocy swojemu wychowawcy, pedagogowi/psychologowi szkolnemu, Rzecznikowi Praw Ucznia lub za pośrednictwem skrzynki Rzecznika znajdującej się przy wejściu głównym do Szkoły.
3. Pedagog/psycholog szkolny, w porozumieniu z dyrektorem/wicedyrektorem Szkoły, wykonuje czynności mające na celu ustalenie m.in. okoliczności zdarzenia, rodzaju rozsyłanego materiału, sprawcy zdarzenia, ewentualnych świadków itp.
4. Pedagog/psycholog szkolny, w porozumieniu z dyrektorem/wicedyrektorem Szkoły, podejmuje działania zmierzające do zabezpieczenia wszystkich dowodów związanych z aktem cyberprzemocy (np. zrobić kopię materiałów, zanotować datę i czas otrzymania materiałów, dane nadawcy, adresy stron www, historię połączeń itd.). W trakcie zbierania materiałów trzeba zadbać o bezpieczeństwo osób zaangażowanych w problem.
5. Pedagog/psycholog szkolny, wychowawca/wychowawcy uczniów, dyrektor/wicedyrektor Szkoły analizują zebrany materiał i podejmują decyzje dotyczące dalszych działań w zależności od tego, czy można zidentyfikować sprawcę cyberprzemocy.
6. W sytuacji, gdy nie można zidentyfikować sprawcy cyberprzemocy:
 - 1) pedagog/psycholog szkolny udziela ofierze cyberprzemocy wsparcia w wymaganym zakresie; w przypadku, gdy ta pomoc jest niewystarczająca, wskazuje rodzicom specjalistyczną placówkę oferującą taką pomoc;
 - 2) dyrektor/wicedyrektor Szkoły wyznacza osobę, która podejmuje działania zmierzające do usunięcia z sieci nagranych materiałów za wyjątkiem sytuacji, gdy sprawa zgłaszana jest Policji;
 - 3) dyrektor/wicedyrektor Szkoły lub osoba wyznaczona przez niego informuje rodziców pokrzywdzonego ucznia o możliwości zgłoszenia zdarzenia Policji;
 - 4) w przypadku przestępstw ściganych z urzędu dyrektor/wicedyrektor Szkoły powiadamia o zdarzeniu Policję.
7. Gdy sprawcą cyberprzemocy jest uczeń Szkoły:
 - 1) pedagog/psycholog szkolny udziela ofierze cyberprzemocy wsparcia w wymaganym zakresie; w przypadku, gdy ta pomoc jest niewystarczająca, wskazuje rodzicom specjalistyczną placówkę oferującą taką pomoc;
 - 2) pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę ze sprawcą, która ma na celu zobowiązać go do zaprzestania nagannego zachowania i usunięcia

- krzywdzących materiałów z sieci, a także poinformować go o wyciągniętych konsekwencjach przewidzianych w wewnętrznych regulacjach oraz określić sposoby zadośćuczynienia wobec ofiary;
- 3) sprawcę obejmuje się opieką psychologiczno-pedagogiczną, której celem jest zahamowanie jego demoralizacji poprzez zmianę postawy i postępowania ucznia;
 - 4) podczas działań wyjaśniających ewentualnym świadkom zdarzenia zapewnia się wsparcie i poczucie bezpieczeństwa, by w wyniku interwencji nie narazić ich na działania przemocowe ze strony sprawcy;
 - 5) dyrektor/wicedyrektor Szkoły informuje rodziców sprawcy cyberprzemocy o wszczętym postępowaniu i konsekwencjach wyciągniętych wobec dziecka oraz zobowiązuje ich do niezwłocznego podjęcia stosownych działań wychowawczych;
 - 6) dyrektor/wicedyrektor Szkoły lub osoba wyznaczona przez niego informuje rodziców pokrzywdzonego ucznia o możliwości zgłoszenia zdarzenia na Policję;
 - 7) w przypadku przestępstw ściganych z urzędu dyrektor/wicedyrektor Szkoły powiadamia o zdarzeniu Policję;
 - 8) dyrektor/wicedyrektor Szkoły powiadamia Sąd rodzinny w sytuacjach, gdy pomimo zastosowanej procedury i dostępnych środków wychowawczych uczeń kontynuuje działania przemocowe / rodzice odmawiają współpracy ze Szkołą/Szkole znane są inne przejawy demoralizacji ucznia.
8. Pedagog/psycholog szkolny oraz wychowawca ucznia w porozumieniu z dyrektorem/wicedyrektorem Szkoły sporządzają dokumentację procedury interwencyjnej zastosowanej w Szkole (Załącznik nr 7).

14. Procedura postępowania w przypadku ujawnienia ryzykownych zachowań ucznia w sieci.

1. Każdy Pracownik Szkoły w sytuacji ujawnienia ryzykownych zachowań ucznia w sieci zobowiązany jest poinformować o sprawie pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora/wicedyrektora.
2. Uczniowie Szkoły mogą zgłaszać ryzykowne zachowania uczniów swojemu wychowawcy, pedagogowi/psychologowi szkolnemu, Rzecznikowi Praw Ucznia lub za pośrednictwem skrzynki Rzecznika znajdującej się przy wejściu głównym do Szkoły.
3. Pedagog/psycholog szkolny oraz wychowawca ucznia w porozumieniu z dyrektorem/wicedyrektorem Szkoły, wykonują czynności mające na celu ustalenie m.in. okoliczności zdarzenia, ewentualnych świadków itp.
4. Wychowawca ucznia informuje rodziców ucznia o zaistniałym problemie, podjętych działaniach oraz propozycji otoczenia ucznia wstępną pomocą psychologiczno-pedagogiczną, a także wsparcia w znalezieniu właściwej pomocy specjalistycznej poza Szkołą.
5. Pracownik Szkoły wskazany przez dyrektora/wicedyrektora, dysponujący odpowiednią wiedzą techniczną służy wsparciem rodzicom w kwestii zabezpieczenia odpowiednich materiałów na prywatnym komputerze ofiary (np. pliki z treściami niedozwolonymi, zrzuty ekranu, zapisy rozmów, wiadomości email oraz w komunikatorach) lub zabezpiecza je na urządzeniu należącym do Szkoły, jeśli zdarzenie miało miejsce na terenie Szkoły.
6. W przypadku naruszenia prawa lub upowszechniania treści nielegalnych (np. child grooming, rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem nieletniego) dyrektor/wicedyrektor Szkoły powiadamia Policję. W sytuacji trudności w zanalizowaniu zabezpieczonego materiału, o pomoc można zwrócić się do zespołu Dyżurnet.pl.
7. Pedagog/psycholog szkolny oraz wychowawca ucznia w porozumieniu z dyrektorem/wicedyrektorem Szkoły ustalają zasady dalszej współpracy z rodzicami ucznia oraz opracowują plan monitoringu pointerywencyjnego.
8. Pedagog/psycholog szkolny oraz wychowawca ucznia w porozumieniu z dyrektorem/wicedyrektorem Szkoły sporządzają dokumentację procedury interwencyjnej zastosowanej w Szkole (Załącznik nr 7).

15. Procedura postępowania w przypadku powzięcia podejrzenia o stosowaniu przemocy wobec ucznia w jego rodzinie.

1. Do podstawowych zadań Szkoły w ramach procedury należy:

- diagnoza sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności dzieci;
- zapewnienie i zorganizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia w/w osoby;
- udzielenie rodzicowi lub osobie najbliższej kompleksowych informacji o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodziny, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

2. Dyrektor Szkoły wyznacza koordynatora działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – pedagoga/psychologa szkolnego.

3. Każdy pracownik Szkoły jest zobowiązany do zgłoszenia wychowawcy klasy lub bezpośrednio koordynatorowi powziętego podejrzenia dotyczącego stosowania przemocy w rodzinie ucznia – przy zgłoszeniu należy sporządzić notatkę służbową. (Załącznik nr 3)

4. Pedagog/psycholog szkolny przeprowadza z uczniem rozmowę w celu rozpoznania sytuacji i wypełnia Załącznik nr 1.

5. Rozmowę z uczniem, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności oraz zapewniających bezpieczeństwo.

6. Jeżeli istnieje podejrzenie, że uczeń ma na ciele ślady obrażeń fizycznych, oględziny przeprowadza pielęgniarka szkolna.

7. W celu rozpoznania sytuacji niezwłocznie należy wezwać na rozmowę rodzica lub najbliższą dziecku osobę, nie podejrzewaną o przemoc.

8. Następnie należy wezwać na rozmowę rodzica podejrzanego o stosowanie przemocy wobec dziecka.

9. W przypadku stwierdzenia, że zaistniała sytuacja nie spełnia kryteriów stosowania przemocy wobec dziecka należy:

1) podjąć z rodzicami współpracę mającą na celu trwałą zmianę stosowanych przez nich metod wychowawczych,

- 2) zawrzeć kontrakt z rodzicami zawierający zobowiązanie ich do zmiany metod wychowawczych oraz dający możliwość skutecznego monitorowania sytuacji dziecka w rodzinie (Załącznik nr 2),
 - 3) zaproponować rodzicom udział w warsztatach umiejętności wychowawczych oraz wskazać placówki specjalistyczne oferujące odpowiednią pomoc,
 - 4) gdy sytuacja ulega poprawie, wspierać rodzica i dziecko,
 - 5) jeżeli postępowanie rodziców wobec dziecka nie zmienia się i istnieje podejrzenie, że jest ono krzywdzone (np. widoczne obrażenia, rozmowa z dzieckiem, informacje od osób „trzecich”) należy uruchomić procedurę „Niebieskie Karty”.
10. Jeżeli przeprowadzone przez Szkołę rozpoznanie potwierdza, że dziecko jest krzywdzone (np. widoczne obrażenia, rozmowa z dzieckiem, informacje od osób „trzecich”) należy uruchomić procedurę „Niebieskie Karty”.
 11. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie przez pedagoga/psychologa szkolnego formularza „Niebieska Karta” – A”.
 12. Przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Ursynów, następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wszczęcia procedury.
 13. Kopię wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” pozostawia się u osoby uruchamiającej procedurę.
 14. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Ursynów.
 15. Jeżeli w trakcie działań podejmowanych w ramach procedury, zachodzi podejrzenie, że osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie, wypełnia się formularz „Niebieska Karta – A” w zakresie niezbędnym do udokumentowania nowego zdarzenia i przesyła go do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

16. Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej lub samobójstwa ucznia.

1. Każdy pracownik Szkoły ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o ryzyku wystąpienia zachowania autodestrukcyjnego u ucznia; powinien niezwłocznie poinformować o tym psychologa/pedagoga szkolnego oraz dyrektora Szkoły.
- 1) W przypadku zaobserwowania na przestrzeni kilku tygodni, już czterech z poniższych objawów, należy podjąć działania zmierzające do zapewnienia dziecku pomocy.
Sygnały ostrzegawcze – objawy zespołu presuicydalnego (Szymańska, 2012)

- a) Wczesne sygnały ostrzegawcze
 - Izolacja od rodziny i przyjaciół
 - Zainteresowanie tematyką śmierci
 - Wyraźne zmiany osobowości i nastroju
 - Trudności z koncentracją, obniżenie wyników w nauce
 - Zaburzenia snu i apetytu
 - Utrata zainteresowania dotychczasowymi rozrywkami
 - Objawy psychosomatyczne
 - Znużenie, zubożenie
 - Utrata zainteresowania rzeczami dotąd istotnymi (np. wyglądem)
- b) Sygnały wysokiego ryzyka
 - Rozmawianie o samobójstwie lub jego planowanie
 - Nagłe impulsywne zachowania
 - Zachowania buntownicze i uciezkowe
 - Nagłe stosowanie substancji psychoaktywnych
 - Odrzucanie pomocy
 - Samooskarżanie („jestem złym człowiekiem”, poczucie „psucia i gnicia w środku”)
 - Komunikaty na temat braku sensu, beznadziejności życia, braku wyjścia
 - Nieprzyjmowanie pochwał i nagród
 - Komunikowanie, że niedługo przestanie się być problemem lub się zniknie
 - Nagła poprawa samopoczucia (może oznaczać, że po trudnej walce wewnętrznej, uczeń podjął decyzję o samobójstwie i odczuwa ulgę)
 - Rozdawanie ulubionych przedmiotów
 - Przygotowanie testamentu
 - Komunikaty: „jestem zły”, „nie powinienem się urodzić, „chcę umrzeć”

Źródło: Katarzyna Ciszewska, Sandra Żyża „Wspomaganie szkół w zakresie interwencji kryzysowej” wyd. ORE Warszawa 2015

2. **Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych.**
 - 1) Dyrektor Szkoły zwołuje zebranie Zespołu ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych.
 - 2) Zespół ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych:
 - a) ustala, które z sygnałów ostrzegawczych występują u danego ucznia,

- b) przeprowadza analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia w oparciu o dostępne w szkole informacje, w celu wstępnego ustalenia przyczyn złej kondycji psychicznej ucznia,
- c) niezwłocznie kontaktuje się z rodzicami w celu przekazania informacji o zagrożeniu oraz podejmuje z nimi współpracę zmierzającą do ustalenia przyczyn zmian w zachowaniu ucznia,
- d) udziela pierwszego wsparcia rodzinie ucznia oraz wskazuje placówkę, gdzie może ona uzyskać specjalistyczną pomoc,
- e) ustala z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów w celu monitorowania problemów ucznia.

3. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych).

- 1) Po uzyskaniu informacji o sytuacji zagrożenia pracownik Szkoły nie pozostawia ucznia samego, stara się przeprowadzić go do gabinetu psychologa/pedagoga szkolnego lub w inne ustronne, bezpieczne miejsce.
- 2) Psycholog/pedagog szkolny - udziela wsparcia emocjonalnego oraz podejmuje próbę zawarcia kontraktu pozostania przy życiu;
- 3) Pracownik Szkoły w dostępny sposób informuje o zaistniałej sytuacji dyrektora/wicedyrektora Szkoły.
- 4) Dyrektor/wicedyrektor Szkoły informuje o zagrożeniu rodziców, przekazuje dziecko pod ich opiekę oraz zobowiązuje ich do pilnej konsultacji u właściwego specjalisty.
- 5) Jeżeli sytuacja tego wymaga dyrektor/wicedyrektor Szkoły w celu doprowadzenia do konsultacji specjalistycznej wzywa pogotowie ratunkowe informując dyspozytora o zamiarach ucznia.
- 6) Jeżeli domniemaną przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia Dyrektor/wicedyrektor Szkoły informuje odpowiednie instytucje i przekazuje go pod ich opiekę (np. policji).
- 7) Dyrektor Szkoły zwołuje zebranie Zespołu ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych.
- 8) Zespół ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych:
 - a) przeprowadza analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia w celu wstępnego ustalenia przyczyn zaistniałego zagrożenia,
 - b) udziela pierwszego wsparcia rodzinie ucznia oraz wskazuje placówkę, gdzie może ona uzyskać specjalistyczną pomoc,
 - c) ustala z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów w celu monitorowania sytuacji ucznia po jego powrocie do Szkoły.

4. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą.

1) Jeśli próba samobójcza ma miejsce w Szkole:

- a) wychowawca (nauczyciel, pracownik) wzywa pogotowie ratunkowe informując dyspozytora o rodzaju zdarzenia,
- b) wychowawca (nauczyciel, pracownik) udziela pierwszej pomocy przedmedycznej, a następnie w dostępny sposób powiadamia o zdarzeniu dyrektora Szkoły,
- c) dyrektor Szkoły powiadamia rodziców o zdarzeniu,

- d) dyrektor Szkoły zwołuje zebranie Zespołu ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych,
- e) Zespół ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych lub wskazana przez niego osoba, udziela pierwszego wsparcia rodzinie ucznia oraz wskazuje placówkę, gdzie może ona uzyskać specjalistyczną pomoc,
- f) dyrektor Szkoły pod rygorem tajemnicy informuje Radę Pedagogiczną o próbie samobójczej ucznia w celu obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły oraz podjęcia wspólnych działań.
- g) Zespół ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych planuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną innym uczniom Szkoły (przede wszystkim grupie klasowej) oraz pracownikom Szkoły przez psychologa/pedagoga szkolnego lub specjalistów z Zespołu Interwencji Kryzysowej działającego przy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 18 w Warszawie.

2) Jeśli próba samobójcza miała miejsce poza terenem Szkoły, a rodzic poinformował o tym Szkołę:

- a) dyrektor Szkoły zwołuje zebranie Zespołu ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych;
- b) Zespół ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą,
- c) dyrektor Szkoły pod rygorem tajemnicy informuje Radę Pedagogiczną o próbie samobójczej ucznia w celu obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły oraz podjęcia wspólnych działań.
- d) Zespół ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych planuje dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa, atmosfery życzliwości i wsparcia po jego powrocie do szkoły;
- e) Zespół ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych planuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną innym uczniom szkoły (przede wszystkim grupie klasowej) oraz pracownikom Szkoły przez psychologa/pedagoga szkolnego lub specjalistów z Zespołu Interwencji Kryzysowej działającego przy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 18 w Warszawie;

5. Postępowanie w przypadku powrotu ucznia do szkoły po powziętej próbie samobójczej.

- 1) Przed powrotem do Szkoły po powziętej próbie samobójczej konieczne jest dostarczenie przez rodziców ucznia informacji/zaświadczenia od lekarza psychiatry o braku przeciwwskazań do uczenia się dziecka na terenie szkoły w grupie klasowej.
- 2) Pedagog / psycholog szkolny we współpracy z wychowawcą otaczają ucznia wzmożoną opieką np. poprzez udzielenie wsparcia w postaci rozmów oraz ustala z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów w celu monitorowania problemów ich dziecka.
- 3) W przypadku uzyskaniu ze Szkoły informacji o zaistnieniu przesłanek mogących świadczyć o pogorszeniu stanu zdrowia ucznia, rodzic ma obowiązek odebrać dziecko ze Szkoły i skorzystać z pomocy odpowiedniego specjalisty.

6. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor Szkoły informuje o zaistniałej sytuacji organ prowadzący oraz nadzorujący Szkołę.
7. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa wychowawcy klas przekazują wiadomość na forum swoich klas (należy unikać przekazywania informacji na forum szkoły).
8. W komunikacie skierowanym do uczniów należy:
 - 1) ograniczyć się do absolutnego minimum,
 - 2) unikać sensacyjnego rozgłosu,
 - 3) nie wspominać ani nie opisywać metody samobójstwa oraz miejsca, w którym je popełniono,
 - 4) unikać gloryfikowania ucznia,
 - 5) położyć nacisk na żałobę po śmierci, cierpienie ludzi z najbliższego otoczenia (konsekwencje dla osób, które pozostały),
 - 6) przekazać informacje o dostępnej pomocy – lista dostępnych placówek z aktualnymi adresami i numerami telefonów oraz telefonów zaufania.
9. Szkoła ściśle współpracuje z właściwymi instytucjami.
10. Na każdym etapie realizacji procedury Dyrektor Szkoły może zwrócić się o pomoc do Zespołu Interwencji Kryzysowej działającego przy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 18 w Warszawie.
11. Dyrektor Szkoły wyznacza osobę do kontaktów z mediami.
12. Ze wszystkich zdarzeń mających miejsce na terenie Szkoły sporządzane są notatki służbowe. (*Załącznik 3 lub 4*)
13. Spotkania Zespołu ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych są protokołowane.

17. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia u ucznia wybuchu powikłanego

Wybuch powikłany – należy przez to rozumieć sytuację, w której w ocenie nauczyciela, wybuch złości u ucznia skutkuje zachowaniem, które zagraża jego zdrowiu lub życiu, bądź stanowi zagrożenie dla otoczenia (uczniów, nauczycieli, pozostałych pracowników szkoły) a nauczyciel obawia się utraty kontroli nad sytuacją.

1. Każdy pracownik Szkoły w przypadku, gdy zauważy wybuch powikłany u ucznia lub zostanie o nim poinformowany, podejmuje działania mające na celu wyciszenie ucznia. W razie potrzeby prosi o pomoc najbliższą znajdującą się osobę dorosłą i powiadamia sekretariat szkoły w dostępny sobie sposób.
2. Gdy wybuch powikłany wystąpił u ucznia poza salą lekcyjną, odizolowuje się go pod opieką wskazanego nauczyciela a następnie postępuje się zgodnie z pkt.5, pkt.6, pkt.8
3. Gdy zdarzenie ma miejsce w sali lekcyjnej podczas zajęć, nauczyciel ogranicza kontakt ucznia z innymi dziećmi poprzez:
 - a) odizolowanie dziecka na terenie sali, lub
 - b) wyprowadzenie ucznia z sali (w uzasadnionych sytuacjach, gdy zagrożone jest bezpieczeństwo innych dzieci, dopuszczalne jest użycie wobec agresywnego ucznia przytrzymania polegającego na doraźnym, krótkotrwałym unieruchomieniu go z użyciem siły fizycznej), lub
 - c) wyprowadzenie pozostałych dzieci z sali.
4. Po odizolowaniu ucznia nauczyciel podejmuje działania mające na celu wyciszenie dziecka, a gdy to nastąpi, podejmuje próbę kontrolowanego włączenia go do klasy.
5. Gdy odizolowanego ucznia nie udaje się uspokoić, zawiadamia się jego rodziców i zobowiązuje się ich do niezwłocznego przybycia do szkoły.
6. W sytuacji, gdy stan ucznia uniemożliwia skuteczną interwencję a rodzice odmawiają niezwłocznego przybycia do szkoły, wychowawca w porozumieniu z dyrektorem/wicedyrektorem Szkoły, wzywa w zależności od oceny sytuacji Policję lub Pogotowie Ratunkowe. O fakcie tym informuje się rodziców.
7. Jeśli w wyniku wybuchu powikłanego został poszkodowany jakiś uczeń niezwłocznie organizuje się opiekę i pomoc.
8. Z przebiegu zdarzenia i podjętych działań sporządza się notatkę służbową, która znajduje się w dokumentacji szkolnej.

18. Procedura postępowania w związku ze szczególną sytuacją w Szkole spowodowaną epidemią oraz prowadzeniem kształcenia na odległość.

I. Do zadań wszystkich nauczycieli należy:

1. systematyczne monitorowanie aktywności edukacyjnej uczniów na platformie edukacyjnej EDUWARSZAWA,
2. w przypadku stwierdzenia przedłużającego się braku aktywności ucznia, poinformowania o tym fakcie wychowawcy klasy.

II. Do zadań wychowawcy należy:

1. diagnoza sytuacji i potrzeb uczniów w zakresie wyposażenia ich w sprzęt komputerowy i dostęp do internetu,
2. w przypadku braku w ww. zakresie niezwłoczne przekazanie tej informacji dyrektorowi Szkoły,
3. zaproponowanie alternatywnej formy realizacji treści nauczania przez ucznia.
4. po otrzymaniu od nauczyciela przedmiotu informacji o przedłużającym się braku aktywności ucznia wychowawca podejmuje działania wyjaśniająco-motywuujące wobec ucznia i jego rodziców,
5. w przypadku braku skuteczności podjętych przez wychowawcę działań, przekazuje problem pedagogowi szkolnemu /psychologowi.

III. Do zadań pedagoga szkolnego i psychologa należy:

1. ustalenie form i czasu kontaktu z uczniami i rodzicami i poinformowanie o tym fakcie dyrektora szkoły, w tym ustalenie godzin dyżuru telefonicznego dla uczniów i rodziców,
2. świadczenie zdalnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności:
 - 1) otoczenie opieką uczniów i rodziców, u których stwierdzono nasilenie występowania reakcji lękowych, symptomów obniżenia nastroju w związku z epidemią oraz koniecznością przedłużającej się izolacji,
 - 2) minimalizowanie negatywnych skutków pojawiających się u uczniów w związku z kształceniem na odległość poprzez otoczenie opieką i udzielanie wsparcia uczniom, którzy mają trudności z adaptacją do nauczania zdalnego,
 - 3) udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej z wykorzystaniem narzędzi zdalnych,
 - 4) wspomaganie nauczycieli w przezwyciężaniu trudności pojawiających się w kontekście kształcenia na odległość.

IV. Po powrocie do kształcenia w stacjonarnej formie nauczyciele podejmują działania mające na celu ułatwienie uczniom ponowne przystosowanie się do nauki w warunkach szkolnych, m.in.:

1. udzielają pomocy psychologiczno - pedagogicznej zgodnie z Procedurą udzielania pomocy psychologiczno -pedagogicznej ze szczególnym uwzględnieniem problemów uczniów wynikających z kształcenia w okresie epidemii,

2. przeprowadzają na godzinach z wychowawcą, we współpracy z pedagogiem szkolnym/psychologiem zajęć dotyczących aktualnej kondycji emocjonalnej uczniów,
3. ściśle współpracują w ramach zespołów nauczycielskich i z rodzicami uczniów.

V. W przypadku zdiagnozowania u uczniów poważniejszych problemów emocjonalnych Szkoła przekazuje ich pod opiekę Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 18 w Warszawie za zgodą rodziców.

19. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych na terenie szkoły.

1. Wychowawcy informują na zebraniach z rodzicami, że Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zagubienie/zniszczenie/utratę pieniędzy lub przedmiotów wartościowych (np.: telefon, urządzenia elektroniczne, zegarek). Przedmioty wartościowe uczeń przynosi do Szkoły na własną odpowiedzialność.
2. W przypadku wymuszenia poszkodowany uczeń ma obowiązek natychmiast zawiadomić o tym wychowawcę lub innego nauczyciela.
3. Wychowawca lub nauczyciel niezwłocznie stara się ustalić wszystkie okoliczności czynu, ewentualnych świadków zdarzenia, z którymi przeprowadza wywiad dotyczący przebiegu zdarzenia .
4. Wychowawca lub nauczyciel powiadamia o podejrzeniu wymuszenia pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora/wicedyrektora Szkoły.
5. W przypadku potwierdzenia wymuszenia należy zażądać zwrotu pieniędzy/przedmiotu. Wychowawca powiadamia rodziców uczniów o zaistniałej sytuacji i wzywa ich do szkoły w celu ustalenia adekwatnych oddziaływań wychowawczych.
6. W przypadku potwierdzenia wymuszenia a osoba podejrzana zaprzecza zdarzeniu i odmawia zwrotu pieniędzy/przedmiotu, należy niezwłocznie wezwać rodziców zarówno podejrzanego jak i poszkodowanego ucznia w celu ustalenia przebiegu zdarzenia.
7. W przypadku ustalenia sprawcy, jego rodziców zobowiązuje się do podjęcia adekwatnych oddziaływań wychowawczych.
8. W przypadku, gdy rodzice odmawiają niezwłocznego przyjazdu do szkoły lub gdy podczas spotkania nie udaje się ustalić przebiegu zdarzenia, do szkoły wzywany jest patrol szkolny.
9. Wychowawca sporządza notatkę służbową z podjętych działań, którą podpisują rodzice. (Załącznik nr 3).
10. Uczeń – sprawca wymuszenia ponosi konsekwencje swojego czynu zgodnie z zapisami Statutu Szkoły.
11. W przypadku, gdy dany uczeń po raz kolejny jest sprawcą wymuszenia stosuje się Procedurę postępowania w przypadku zagrożenia uczniów demoralizacją i przestępczością.

20. Procedura postępowania w przypadku, gdy organ ścigania podejmuje czynności wobec nieletniego ucznia, sprawcy czynu karalnego, przebywającego na terenie szkoły

1. Funkcjonariusz organów ścigania, zwany dalej funkcjonariuszem, okazuje dyrektorowi szkoły legitymację służbową, przedstawia przyczyny swego przybycia oraz informuje o zamiarze podjęcia wobec ucznia czynności np. przesłuchania/zatrzymania ucznia.
2. Dyrektor szkoły zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej funkcjonariusza w celu wykorzystania informacji przy sporządzaniu notatki z całego zdarzenia.
3. Wskazany przez dyrektora szkoły pracownik pedagogiczny przyprowadza ucznia do gabinetu dyrektora szkoły, gdzie funkcjonariusz informuje ucznia o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą.
4. Dyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców ucznia o zamiarze podjęcia wobec ucznia czynności przez funkcjonariusza i zobowiązuje ich do natychmiastowego przybycia do szkoły celem uczestniczenia w tych czynnościach. W przypadku odmowy/długiego oczekiwania/braku kontaktu telefonicznego i przesyła rodzicom informację za pośrednictwem dziennika elektronicznego. Otworzenie informacji w Librusie jest równoważne z zapoznaniem się z nią.
5. W przypadku braku możliwości uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu/zatrzymaniu ucznia, dyrektor szkoły wyznacza wicedyrektora/wychowawcę/pedagoga szkolnego do udziału w czynnościach podjętych wobec ucznia.
6. Przy realizacji czynności związanych z zatrzymaniem ucznia na terenie szkoły należy zachować dyskrecję i zadbać o nienagłaśnianie sprawy.

21. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń potrzebuje skorzystać z toalety podczas lekcji.

Wychowawcy okresowo przypominają uczniom zasadę, że z toalety należy korzystać podczas przerw międzylekcyjnych, a opuszczenie sali podczas lekcji w celu skorzystania z toalety może mieć miejsce tylko w wyjątkowych przypadkach lub gdy do szkoły wpłynie od rodziców informacja o problemach zdrowotnych ucznia.

1. W ww. sytuacjach nauczyciel zezwala uczniowi na opuszczenie klasy i wyjście do toalety podczas trwania lekcji.
2. Gdy uczeń opuszcza salę, nie zamyka za sobą drzwi; nauczyciel monitoruje przejście ucznia do toalety (jednocześnie sprawuje opiekę nad uczniami pozostającymi w klasie).
3. Jeżeli toaleta nie znajduje się w zasięgu wzroku nauczyciela, przejście ucznia do toalety i powrót do klasy może monitorować pracownik obsługi znajdujący się na danym odcinku korytarza.
4. W przypadku złego samopoczucia ucznia, który zgłasza potrzebę wyjścia, nauczyciel nie zezwala na samodzielne opuszczenie sali, ale bezzwłocznie prosi o pomoc w zapewnieniu opieki uczniowi innego pracownika szkoły np. pielęgniarkę, nauczyciela, pracownika obsługi, pracownika pełniącego funkcję pomocy nauczyciela, pracownika sekretariatu. Do wezwania pomocy nauczyciel prowadzący lekcję może wykorzystać również kontakt telefoniczny np. do sekretariatu, pracownika pełniącego funkcję pomocy nauczyciela.
5. Osoba, która przejmuje opiekę nad uczniem, zapewnia mu stosowną pomoc oraz zawiadamia rodziców ucznia o jego niedyspozycji.

22. Procedura postępowania w przypadku nagłej potrzeby opuszczenia klasy w czasie lekcji przez nauczyciela

1. Jeśli z powodów losowych lub z powodu konieczności zapewnienia uczniowi/grupie uczniów indywidualnej opieki/pomocy, nauczyciel musi przerwać prowadzoną przez siebie lekcję i opuścić salę, jest zobowiązany do zapewnienia pozostałym uczniom opieki osoby dorosłej. W tym celu należy:

a) poprosić o pomoc najbliższego znajdującego się pracownika szkoły,

b) w dostępny sobie sposób, powiadomić o zaistniałej sytuacji sekretariat szkoły lub pedagoga szkolnego/psychologa.

2. Do czasu przejęcia opieki nad klasą lub uczniem/grupą uczniów wymagających indywidualnej pomocy przez innego pracownika szkoły, nauczyciel nie może opuścić sali lekcyjnej.

23. Procedura postępowania w przypadku powzięcia podejrzenia o stosowaniu przez pracownika szkoły przemocy wobec ucznia.

1. Osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka przez pracownika szkoły zgłasza problem Dyrektorowi, który jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Polityki, a w przypadku jego nieobecności informacja ta przekazywana jest wicedyrektorowi. Osoba, która zgłosiła podejrzenie krzywdzenia dziecka przez pracownika sporządza notatkę służbową (załącznik nr 3).
2. Interwencję w zgłoszonej sprawie podejmuje Pedagog/Psycholog lub pracownik wyznaczony przez Dyrektora.
3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony Pedagoga, Psychologa, wówczas interwencję podejmuje Dyrektor.
4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony Dyrektora, wówczas działania interwencyjne opisane w niniejszej procedurze podejmuje Wicedyrektor, który dostrzegł krzywdzenie lub do którego zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.
5. W przypadku krzywdzenia dziecka przez pracownika Dyrektor podejmuje następujące działania interwencyjne:
 - 1) Bezzwłocznie odsuwa pracownika od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
 - 2) Przy udziale Psychologa/Pedagoga przeprowadza z poszanowaniem godności intymności rozmowę z dzieckiem oraz innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności z jego rodzicami. Stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na Karcie Interwencji (załącznik nr 3 do Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem).
 - 3) Przy udziale pedagoga lub psychologa przeprowadza rozmowę z rodzicami dziecka przedstawiając plan pomocy dziecku w szkole.
 - 4) Przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem, przypominając mu konsekwencje nieprzestrzegania Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

- 5) Podejmuje wobec pracownika działania dyscyplinujące wynikające z Karty Nauczyciela (powiadamia Rzecznika Dyscyplinarnego przy Wojewodzie/Kuratorze Oświaty) lub Kodeksu pracy.
 - 6) W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo Dyrektor sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
6. Plan pomocy dziecku uwzględnia:
- 1) Działania podejmowane przez szkołę w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji - w przypadku podejrzenia przestępstwa zawiadomienie policji lub prokuratury.
 - 2) Formy wsparcia dziecka, jakie oferuje szkoła.
 - 3) W razie potrzeby, wskazanie specjalistycznej placówki pomocy dziecku.
7. Realizację planu pomocy dziecku monitoruje pedagog.
8. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu niezwłocznie informuje się odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe). Poinformowania służb (numer 112, 997 lub 999) dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu; następnie wypełnia Kartę Interwencji (załącznik nr 3 do Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem).

**ARKUSZ INFORMACYJNY DOTYCZĄCY UCZNIĄ –
W ZWIĄZKU Z PODEJRZENIEM LUB ZGŁOSZENIEM PRZEMOCY
W RODZINIE**

imię i nazwisko ucznia

klasa.....

data wypełnienia arkusza informacyjnego

4. Opis wyglądu ucznia:

zaniedbania w zakresie higieny osobistej

zadrapania.....

zasinienia.....

oparzenia.....

złamania.....

zranienia.....

zwichnięcia.....

inne urazy lub uwagi dotyczące wyglądu (jakie?)

5. Zachowanie ucznia:

3) niepokój, pobudzenie TAK / NIE

4) wycofanie, zamknięcie w sobie, „dziwny spokój” TAK / NIE

5) agresywność TAK / NIE

6) płacz TAK / NIE

7) inne (jakie?) TAK / NIE

.....

6. Posiadane informacje dotyczące form krzywdzenia ucznia:

przemoc fizyczna TAK / NIE

przemoc psychiczna TAK / NIE

zaniedbanie TAK / NIE

inne (jakie?) TAK / NIE

.....

7. Źródło informacji:

.....

8. Inne informacje istotne w rozpoznawaniu sytuacji ucznia:

.....

.....

.....

czytelny podpis osoby wypełniającej arkusz

Kontrakt

zawarty pomiędzy pedagogiem/psychologiem szkolnym

imię i nazwisko

i rodzicami ucznia

imię i nazwisko

Zobowiązuję się do zmiany postępowania wychowawczego wobec mojego syna/córki, tzn. do zaniechania stosowania wszelkich metod mających charakter przemocowy.

Deklaruję moją gotowość do poszerzania wiedzy i umiejętności wychowawczych.

Zostałem/am poinformowany, gdzie mogę uzyskać pomoc w tym zakresie.

Jestem świadomy/a celowości powstania kontraktu i znane mi są konsekwencje jego niedotrzymania.

Podpis rodzica/rodziców

Podpis pedagoga/psychologa szkolnego

Data.....

Miejscowość, data.....

Notatka służbowa

Nauczyciel, funkcja

Data zdarzenia:

Osoby uczestniczące w zdarzeniu:

.....
.....
.....

Krótki opis sytuacji (zdarzenia):

.....
.....
.....

Wnioski, ustalenia:

.....
.....
.....

Działania podjęte przez nauczyciela:

.....
.....
.....

Podpis nauczyciela

Miejscowość, data.....

Notatka służbowa

ze spotkania z rodzicami ucznia

1. Data/godzina sporządzenia notatki.....

2. Imię i nazwisko rodzica

3. Imię i nazwisko ucznia, klasa.....

4. Imiona, nazwiska i funkcja w szkole uczestników spotkania :

.....
.....

5. Przedmiot sprawy:

.....

6. Zwięzły opis treści sprawy (z zał. nr 3):

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

7. Wstępne ustalenia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. Przyjmuję do wiadomości informacje o trudnościach szkolnych/problemach córki/syna

Podpis rodzica/rodziców

Podpisy pozostałych uczestników spotkania

.....
.....
.....

KARTA ANALIZY ZACHOWANIA – zakłócanie przebiegu lekcji

Wstęp

Celem tego formularza jest pogłębienie Twojego zrozumienia, z jakiego powodu zakłóciłeś przebieg lekcji. Chcemy Ci pomóc uniknąć dalszych problemów.

Pytania

Zatrzymaj się, zastanów nad dzisiejszym dniem, nad swoim samopoczuciem i lekcją, którą zakłóciłeś.

1. Jaką lekcję zakłóciłeś?

.....

2. Kto prowadził lekcję?

.....

3. Opisz, co robiła lub co miała robić klasa, gdy postanowiłeś przeszkodzić w zajęciach:

.....

.....

4. Co zrobiłeś?

.....

.....

5. Nauczyciel dyscyplinował mnie:

- 1) zwracał mi uwagę ustnie;
- 2) przypominał mi, co powinienem robić;
- 3) przypominał zasady zachowania podczas lekcji;
- 4) poprosił o dzienniczek ucznia;
- 5) zapytał mnie, czy wiem co powinienem robić;
- 6) inaczej (napisz jak?)

.....

6. Wpływ mojego zachowania na innych uczniów:

- 1) zaczęli rozmawiać;
- 2) przestali uważać;
- 3) przestali pracować;
- 4) w klasie zrobiło się głośno;
- 5) zaczęli zwracać mi uwagę;
- 6) inny (napisz jaki?)

.....

.....

.....

7. Krótka informacja nauczyciela o zachowaniu ucznia na lekcji.

.....

.....

.....

.....

(podpis ucznia)

(podpis nauczyciela)

(podpis rodzica)

Mój plan naprawczy – jestem odpowiedzialny za moje czyny i zachowanie

Imię i nazwisko Klasa Data

Podczas pisania planu:

1. Uspokój się i zastanów – problemy należy rozwiązywać.
2. Ty jesteś odpowiedzialny za swoje zachowanie, ale inni ludzie mogą Ci pomóc je zmienić.

Zasady, które łamię podczas lekcji, to:

.....
.....
.....

Jak powinienem się zachować:

.....
.....
.....

Moje postanowienia służące poprawie mojego zachowania na lekcjach:

.....
.....
.....

Korzyści z realizacji planu:

.....
.....
.....

Konsekwencje dalszego łamania zasad:

.....
.....
.....

Osoby, które mogą mi pomóc:

.....
.....
.....

Termin omówienia realizacji planu:

Podpis ucznia

Podpis rodzica

Podpis nauczyciela

Dokumentacja procedury interwencyjnej zastosowanej w Szkole

1. Sposób zgłoszenia

- Pośredni
- Bezpośredni

.....(możliwość szczegółowego opisu)

2. Data przyjęcia zgłoszenia:

.....

3. Osoby uczestniczące

.....

4. Opis przebiegu zdarzenia

.....

5. Zabezpieczone dowody

.....

6. Zastosowane środki wychowawcze, dyscyplinarne

.....

7. Plan monitoringu zdarzenia.

.....

Opracowanie dokumentacji zespół w składzie:

.....
.....
.....
.....

Załączniki

Przykładowe załączniki:

- *Notatki z rozmów z uczestnikami zdarzenia zawierające informację o miejscu rozmowy, personalia osób biorących w niej udział oraz opis ustalonego przebiegu wydarzeń. (Załącznik 4, Załącznik 5)*
- *Zrzuty ekranu z dn. ...*
- *Treść korespondencji SMS/email*
- *Kopia wniosków/zgłoszeń do Sądu Rodzinnego/ Policji*

Czyny zabronione i działania szkodliwe - sposoby reagowania

	<p>Zjawisko groomingu, czyli nagabywanie w sieci dzieci do celów seksualnych</p>	<p>Publikacja materiałów pornograficznych</p>	<p>Utrwalenie bez zgody wizerunku nagiej osoby, naruszenie intymności seksualnej</p>	<p>Zakłócenie pracy systemu komputerowego</p>
<p>§ OCHRONA PRAWNA §</p>	<p>Art. 200 a Kodeksu karnego</p>	<p>Art. 202 Kodeksu karnego</p>	<p>Art. 191a Kodeksu karnego, art. 23 i 24 Kodeksu cywilnego, art. 81 Ustawy o prawie autorskim</p>	<p>Art. 268 a, 269 a, 269 b Kodeksu karnego, art. 415 Kodeksu cywilnego</p>
<p>REAGOWANIE</p> 	<p>Powiadomić administratora sieci, strony internetowej itp.</p>	<p>Powiadomić administratora sieci, strony internetowej itp.</p>	<p>Zwrócić się do administratora sieci, strony internetowej itp. o usunięcie lub zablokowanie dostępu do zdjęcia (wizerunku).</p>	<p>Złożyć wniosek o ściganie na policję lub do prokuratury.</p>
	<p>Powiadomić policję lub prokuraturę o popełnieniu przestępstwa.</p>	<p>Powiadomić policję lub prokuraturę o popełnieniu przestępstwa.</p>	<p>Złożyć wniosek o ściganie na policję lub do prokuratury.</p>	<p>Złożyć pozew cywilny o naprawienie szkody.</p>
		<p>Zgłosić do dyzurnet.pl (możliwość anonimowego zgłoszenia).</p>	<p>Złożyć pozew cywilny o odszkodowanie.</p>	

Przestępstwa ścigane z urzędu

- zakłócanie pracy systemu informatycznego (art. 269a kk)
- przestępcze udostępnianie urządzeń, programów lub haseł komputerowych (art. 269b kk)
- oszustwa komputerowe (art. 287 kk par.1, 2)
- rozpowszechnianie pornografii (art. 202 kk)
- propagowanie ustrojów totalitarnych (art. 256 kk)
- znieważenie publiczne grupy osób (na tle np. etnicznym/religijnym) (art. 257 kk.)

**Obowiązek
Dyrektora placówki
do powiadomienia
Policji
lub prokuratury**

Przestępstwa wobec których pokrzywdzony występuje w roli oskarżyciela

- groźba karalna (art. 190 kk)
- uporczywe nękanie (art. 190a kk)
- utrwalenie wizerunku nagłej osoby bez jej zgody, naruszenie intymności seksualnej (art. 191a kk)
- bezprawne uzyskanie informacji (art. 267 kk)
- naruszenie prawa do zapoznania się z informacją (art. 268 kk)
- niszczenie danych informatycznych (art. 268a kk)

**Poinformowanie
pokrzywdzonego
i rodzica/opiekuna
prawnego
o możliwości
złożenia wniosku**

Przestępstwa ścigane na wniosek pokrzywdzonego

- zniesławienie (art. 212 kk)
- zniewaga (art. 216 kk)

**Poinformowanie
pokrzywdzonego
i rodzica/opiekuna
prawnego
o możliwości
złożenia wniosku**

Włamanie i wprowadzenie zmian na koncie mailowym, na profilu w serwisie społecznościowym, czacie, forum, blogu itp.

Naruszenie czci, dóbr osobistych w sieci: znieważenie, zniesławienie, naruszenie wizerunku.

Używanie wulgaryzmów w celu obrażenia drugiej osoby albo grupy ludzi lub używane w celu wyrażenia lekceważenia czegoś lub kogoś.

Nękanie, czyli uporczywe, złośliwe nękanie kogoś przy użyciu min. narzędzi dostępnych w Internecie.

OCHRONA PRAWNA §

Art. 267 i 268 Kodeksu karnego

Art. 23 i 24 Kodeksu cywilnego oraz art. 212 i 216 Kodeksu karnego

Art. 141 Kodeksu wykroczeń

Art. 190 a Kodeksu karnego i art. 107 Kodeksu wykroczeń

REAGOWANIE

Powiadomić administratora sieci, strony internetowej itp.

Zwrócić się do administratora sieci, strony internetowej itp. o usunięcie lub zablokowanie wpisów.

Zwrócić się do administratora sieci, strony internetowej itp. o usunięcie lub zablokowanie wpisów.

Zwrócić się do administratora sieci, strony internetowej itp. o usunięcie lub zablokowanie wpisów.

Złożyć wniosek o ściganie na policję lub do prokuratury.

Złożyć wniosek o ściganie na policję lub do prokuratury.

Powiadomić policję o popełnieniu wykroczenia.

Powiadomić policję o popełnieniu wykroczenia.

Złożyć pozew cywilny o odszkodowanie.

Powiadomić policję lub prokuraturę o popełnieniu przestępstwa.